

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ПРАКТИКА ВИРОБНИЧА ПЕРЕКЛАДАЦЬКА

підготовки	бакалавра
галузі знань	03 Гуманітарні науки
спеціальності	035 Філологія
спеціалізації	035.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
освітньо-професійної програми	Мова і література (англійська). Переклад

Силабус нормативного освітнього компонента «ПРАКТИКА ВИРОБНИЧА ПЕРЕКЛАДАЦЬКА» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська за освітньо-професійною програмою «Мова і література (англійська). Переклад».

Розробники:

Чарікова І. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології;

Перванчук Т. Б., асистент кафедри англійської філології;

Пожарська Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології;

Юшак В. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

доц. Шкамарда О. А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 1 від 30 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри

проф. Ущина В. А.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика ОК
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 360 год. / 12 кредитів		Рік навчання: 4
		Семестр: 7-8
		Консультації 22 год.
		Самостійна робота 338 год.
		Форма контролю: залік (7-8 семестр)
Мова проходження практики		англійська, українська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика ОК
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 360 год. / 12 кредитів		Рік навчання: 4
		Семестр: 7-8
		Консультації 44 год.
		Самостійна робота 316 год.
		Форма контролю: залік (7-8 семестр)
Мова проходження практики		англійська, українська

II. Інформація про НПП

Прізвище, ім'я та по батькові	Чарікова Ірина Василівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри англійської філології
Контактна інформація	+38(066)9624809 icharikova@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
Прізвище, ім'я та по батькові	Перванчук Тетяна Богданівна
Науковий ступінь	-
Вчене звання	-
Посада	асистент кафедри англійської філології

Контактна інформація	+38(095)7892956 pervanchuk.tetiana@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
Прізвище, ім'я та по батькові	Пожарська Наталія Володимирівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри англійської філології
Контактна інформація	+380977128795 natashasunshine385@gmail.com
Дні занять	згідно з розкладом http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
Прізвище, ім'я та по батькові	Юшак Вікторія Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри англійської філології
Контактна інформація	+38 (095)6454543 vika.yushak@gmail.com
Дні занять	згідно з розкладом http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис виробничої практики

1. Анотація практики. Практика виробнича перекладацька на 4 курсі спрямована на забезпечення комплексного розвитку навичок та вмінь, необхідних для здійснення різних видів усного та писемного перекладу. Виробнича практика проходить під керівництвом НПП кафедри англійської філології. Керівники практики консультують здобувачів освіти (ЗО) з питань змісту й об'єму роботи практики, контролюють виконання ЗО їхніх завдань. Здобувачі-практиканти роблять переклади текстів згідно профілю установ і підприємств, де вони проходять свою виробничу практику, а також беруть активну участь у житті колективу. З метою більш міцної комунікації практикантів із керівниками практики використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології, зокрема електронна пошта, WhatsApp тощо.

2. Пререквізити / Постреквізити.

Інформаційною та теоретичною базою виробничої перекладацької практики є компетентності, отримані під час вивчення наступних освітніх компонентів першого бакалаврського рівня: «Англійська мова», «Академічне письмо і риторика», «Лінгвокраїнознавство», «Вступ до перекладознавства»,

«Практичний курс письмового перекладу», «Практичний курс усного перекладу», «Інформаційні технології в лінгвістиці», «Практика навчальна перекладацька».

Постреквізити: знання та навички, здобуті під час проходження практики, можуть бути використані в освітніх компонентах «Бізнес-комунікація та переклад», «Англійська мова» та у подальшій професійній філологічній та перекладацькій діяльності.

Бази практики. ЗО проходять виробничу перекладацьку практику в установах, які відповідають меті та завданням практики, а також вимогам [Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#). До баз проведення практики належать: бюро перекладів, підприємства, організації та установи, що зацікавлені у фахівцях, які матимуть можливість реалізувати себе в якості перекладачів та редакторів, а також можливість подальшого працевлаштування.

Здобувачу освіти надається вільний вибір бази практики, що є можливістю для формування індивідуальної освітньої траєкторії. За погодженням з кафедрою ЗО можуть самостійно обирати місце проходження практики і пропонувати для укладання відповідних договорів.

3. Мета і завдання перекладацької практики

Метою освітнього компонента є:

- використання у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, удосконалення професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності;
- формування у ЗО на основі отриманих знань вміння прийняття самостійних рішень під час виконання завдань в реальних умовах функціонування підприємства;
- оволодіння сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності у різних типах організацій;
- знайомство з робочим місцем перекладача та секретаря-референта, а також сучасним обладнанням та оргтехнікою;
- розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу.

Основними завданнями виробничої перекладацької практики є:

- 1) забезпечення письмової комунікації установи, де відбувається практика;

2) забезпечення усної комунікації відповідно до профілю та потреб підприємства (синхронний переклад; двосторонній переклад; послідовний переклад; переклад у процесі переговорів тощо);

3) робота згідно індивідуальних планів, узгоджених із керівниками практики.

Під час проходження практики застосовуються наступні **методи**: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, дослідницький, проблемно-пошуковий, проектування професійних ситуацій.

Для ОК «Практика виробнича перекладацька» можуть бути використані різноманітні **форми навчання**, спрямовані на практичне вдосконалення навичок перекладу та підготовку ЗО до професійної діяльності, зокрема: настановча конференція, консультація, переклад текстів різних жанрів, робота зі словниками, захист результатів практики.

4. Результати навчання (компетентності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня, який був затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки № 869 від 20 червня 2019 р., кінцеві вимоги до рівня знань та вмінь випускника-філолога експлікуються в набутих ним протягом навчання компетентностях. У процесі вивчення нормативного освітнього компонента «Практика виробнича перекладацька» ЗО повинен оволодіти такими **компетентностями**:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 11. Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. Здатність до передперекладацького аналізу оригінального тексту та застосування відповідних перекладацьких стратегій і тактик для забезпечення якісного та адекватного перекладу.

ФК 14. Здатність до забезпечення лексичної, граматичної, синтаксичної, стилістичної та соціокультурної еквівалентності в усному та письмовому перекладах різних типів текстів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес навчання та самоосвіти.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20. Володіти прийомами адекватного перекладу; забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну, стилістичну та соціокультурну еквівалентність у процесі усного та письмового перекладу різних типів текстів.

ПРН 21. Робити доперекладацький аналіз тексту, на основі якого проводити адекватний підбір перекладацьких стратегій і тактик і, таким чином, забезпечувати якість перекладу.

У процесі вивчення ОК ЗО отримують можливість розвивати та вдосконалювати **soft skills** – соціально-психологічні складові професійної компетентності, а саме:

- уміння аналізувати, оцінювати та інтерпретувати інформацію;
- здатність мислити логічно і діяти креативно;
- організовувати свій час, презентувати себе та аргументувати власну позицію;
- діяти відповідально;
- критично осмислювати теоретичний та фактографічний матеріал, виконувати його аналіз і синтез;
- проявляти відкритість до інших культур і готовність до міжкультурної комунікації;
- визначати наукові проблеми та знаходити способи їх вирішення;
- усвідомлювати важливість і бути здатним до самостійної інтенсивної роботи у своїй професійній сфері;
- демонструвати повагу до наукових поглядів інших, водночас формулюючи власну позицію чітко, логічно та аргументовано.

IV. Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	На настановчій конференції здобувачі-практиканти дізнаються про зміст і тривалість практики, а також отримують інформацію щодо їхньої звітності за період проходження виробничої практики. Керівник практики від факультету ознайомлює ЗО з <u>Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки</u> , наголошує на необхідності дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.
2. Ознайомлювальний	На даному етапі ЗО: – зустрічаються з керівниками практики від кафедри та ознайомлюються з графіком проведення консультаційних занять керівником; – ознайомлюються з керівниками практики від базового підприємства та отримують завдання на період практики; – ознайомлюються зі специфікою діяльності базового підприємства та його структурою, основними завданнями структурних підрозділів і внутрішніми документами підприємства, складають приблизний словник спеціальних термінів.

3. Основний	ЗО виконують переклад спеціалізованих текстів, які їм надає керівник від бази практики. Оцінює переклад керівник від бази практики. ЗО складають словник спеціальних термінів з коментарями відповідно до сфери знань (економіка, юриспруденція, медицина, фармакологія, лінгвістика тощо). Окрім того, ЗО отримують індивідуальне завдання, на кшталт зробити презентацію тощо. Практиканти заповнюють щоденники практики у процесі проходження виробничої перекладацької практики і складають на його основі звіт. У звіті представляють набуті компетентності щодо практичної роботи, зокрема її поетапне планування, організації робочого часу, інформаційного пошуку, методики дослідження, аналізу категоріальних даних тощо
4. Підсумковий	Підготовка і здача звітної документації: - <i>переклад</i> спеціалізованих текстів з англійської мови українською і навпаки; - <i>звіт</i> ЗО про проходження перекладацької практики з <i>висновком керівника від бази практики</i> і <i>щоденник практики</i>; - <i>словник</i> спеціалізованих термінів. Перекладацька практика завершується підсумковою конференцією ЗО, на якій керівники практики підсумовують результати роботи ЗО протягом виробничої перекладацької практики; ЗО обмінюються враженнями про організацію та проведення практики; озвучують основні труднощі і проблеми, з якими стикалися протягом практики.

V. Завдання для самостійного опрацювання

До завдань самостійного опрацювання практиканта належить:

- ведення словника спеціалізованих термінів;
- письмовий переклад текстів різного спрямування;
- виконання індивідуального завдання від керівника бази практики;
- підготовка портфоліо.

VI. Оцінювання результатів практики

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка: Рівень мовної підготовки практиканта та використання відповідної термінологічної бази. Укладання словника спеціалізованих термінів. Оцінювання: Представлення словника: 5 балів. Усна здача слів на захисті практики: 5 балів.	10
2. Переклад спеціалізованих текстів. <i>Оцінювання:</i> Представлення перекладу текстів: 30 балів. Доповідь-презентація на підсумковій конференції: 20 балів.	50
3. Виконання індивідуального завдання від керівника бази практики.	10
4. Відгук керівника від бази практики з виставленням оцінки: «відмінно» - 21-30 балів; «добре» - 11-20 балів; «задовільно» - 1-10 балів; «незадовільно» - 0 балів.	30
Всього	100

Критерії оцінювання якості укладання словника спеціальних термінів

4-5 балів – відмінне вміння ідентифікувати терміни у тексті оригіналу та підбирати їм термінологічні еквіваленти; адекватність передачі термінів та дефініцій; вміння обирати та користуватися різними типами термінологічних словників, довідковою літературою, енциклопедіями, Інтернет-ресурсами, комп'ютерними програмами перекладацької пам'яті; наявність джерел користування; грамотний переклад термінології, аббревіатур, скорочених слів;

використання описового перекладу терміну; кількісний показник (50-100 термінів); оформлення.

1-3 балів – невміння ідентифікувати терміни у тексті оригіналу та підбирати їм термінологічні еквіваленти; неадекватність передачі термінів та дефініцій; невміння обирати та користуватися різними типами термінологічних словників, довідковою літературою, енциклопедіями, Інтернет-ресурсами, комп'ютерними програмами перекладацької пам'яті; неграмотний переклад термінології, аббревіатур, скорочених слів; використання невдалого описового перекладу терміну; відсутність джерел користування; кількісний показник (менше 50 термінів); відсутність оформлення.

0 балів – відсутність словника.

Критерії оцінювання усної здачі слів на захисті перекладацької практики

10 балів – відмінне володіння термінологією. Усі слова відтворені правильно, без помилок у вимові, наголосах і перекладі. Чітке розуміння значень слів та їхнього контекстуального використання. Відповіді впевнені, послідовні, без вагань. Використання професійної лексики та правильна структура висловлювань.

9 балів – дуже хороше володіння термінами. Допускається одна незначна помилка у вимові, наголосі чи перекладі, яка не впливає на загальне враження. Демонструється високий рівень розуміння термінів і контекстуального використання.

8 балів – добре володіння термінологією. Можливі 2–3 несуттєві помилки у вимові чи перекладі, які не спотворюють основного змісту. Відповіді загалом впевнені, але з незначними паузами.

7 балів – задовільний рівень володіння термінами. 4–5 помилок у перекладі чи вимові. Відповіді інколи не впевнені, є вагання або плутанина у значеннях слів. Розуміння термінів частково поверхове.

6 балів – посередній рівень. Більше 5 помилок у перекладі або вимові. Часті паузи та невпевненість у відповідях. Розуміння термінології недостатнє для вільного використання.

5 балів – мінімально прийнятний рівень. Значна кількість помилок (7 і більше), включно з серйозними похибками у значеннях слів і їх перекладі. Демонструється лише базове розуміння термінології.

4 бали – низький рівень володіння термінологією. Помилки у вимові, перекладі та використанні більшості слів. Часто немає розуміння значення термінів у контексті.

3 бали – дуже слабе володіння термінологією. Майже всі слова перекладені або вимовлені з помилками. Відповіді непослідовні, відсутнє розуміння контексту.

2 бали – неприйнятний рівень. Відповіді поверхові або відсутні, значення слів не засвоєні. Дуже багато серйозних помилок.

1 бал – відсутність знань. Майже повна плутанина або невміння відтворити слова.

0 балів – завдання не виконано. Слова не відтворені, відповіді відсутні.

Критерії якості виконання перекладів

20-30 балів – адекватність передачі фактичної інформації; наявність усього фактичного матеріалу; відсутність помилок у передачі немовної інформації (цифри, графіки, схеми); український переклад відповідно до правил сучасної української мови; вміння забезпечувати смислову і комунікативну цілісність тексту; вміння досягати функціонально-стилістичної адекватності тексту перекладу; вміння сегментувати текст на одиниці перекладу; вміння правильно оцінювати й обирати мовні засоби у процесі перекладу; виконання тотожного перекладу кожної власної назви; вміння забезпечувати адекватне графічне оформлення тексту перекладу; урахування стилістичної єдності тексту-перекладу; відсутність русизмів, діалектизмів, тавтології; оформлення.

10-19 балів – відсутність декількох вищезазначених критеріїв.

1-9 балів – втрата чи спотворення важливої інформації, необґрунтоване опущення лексичних одиниць оригіналу; невиправдана заміна слів та їх форм через відсутність чи недостатність фонових знань, невірне тлумачення контексту; використання елементів розмовної мови; не дотримання перекладачем відповідного стилю; неправильна лексична та граматична насиченість тексту перекладу; велика кількість орфографічних та пунктуаційних помилок та друкарських хиб; відсутність оформлення.

0 балів – відсутність текстів перекладів.

Критерії оцінювання доповіді презентації на підсумковій конференції

15-20 балів – повідомлення на звітній конференції, чіткі відповіді на усі запитання, переконлива аргументація висновків, підготовка презентації,

внесення пропозицій щодо практики, здатність критично мислити та робити власні висновки у випадку неоднозначності питання спірного чи проблемного характеру.

10-14 балів – повідомлення на звітній конференції, розмиті, нечіткі відповіді на усі запитання.

5-9 балів – повідомлення на звітній конференції, відсутні відповіді на запитання.

1-4 бали – здобувач освіти з'явився, але без повідомлення.

0 балів – здобувач освіти не з'явився.

Критерії оцінювання виконання індивідуального завдання від керівника бази виробничої перекладацької практики

8–10 балів: Високий рівень виконання завдання

Завдання виконано повністю, з дотриманням усіх вимог, чітко та якісно. Зміст роботи відповідає заявленій меті, а перекладений або створений матеріал не містить помилок. ЗО врахував усі рекомендації керівника, дотримався термінів виконання, структури та формату. Виявлено високий рівень знань, навичок перекладу, використання термінології та стилістики відповідно до контексту. Виконання завдання демонструє ініціативу ЗО, використання додаткових джерел, творчий підхід чи поглиблений аналіз.

5–7 балів: Задовільний рівень виконання завдання

Завдання виконано загалом добре, але містить окремі помилки чи недоліки у змісті, оформленні або перекладі. Рекомендації керівника виконано частково, можливі незначні відхилення від вимог чи неухважність до деталей. Робота демонструє базовий рівень знань і навичок, але спостерігається недостатня точність у використанні термінів чи стилістики. Виконання завдання обмежується мінімально необхідним обсягом без творчого підходу чи додаткового аналізу.

1–4 бали: Низький рівень виконання завдання

Завдання виконано частково або з серйозними помилками, що спотворюють зміст чи значення тексту. Вимоги керівника виконані лише частково або проігноровані. Робота не відповідає заданим критеріям чи термінам. Низький рівень знань і навичок, численні порушення термінологічної точності, стилістики та структури тексту. Відсутність ініціативи, робота виконана формально, без належної уваги до деталей.

0 балів: Завдання не виконано

Завдання повністю відсутнє або не подано на перевірку у встановлений термін. Робота не відповідає темі чи вимогам, не відображає суті завдання або не демонструє жодних результатів.

Критерії оцінювання роботи здобувача освіти керівником від бази перекладацької практики

«Відмінно» – 21-30 балів

Здобувач освіти продемонстрував високий рівень професійної підготовки. Виконані завдання є бездоганними за якістю, містять точні переклади, враховують термінологію, стиль і контекст. Усі завдання виконані вчасно, чітко відповідно до поставлених вимог. Завдання виконувалися без постійного контролю або значної допомоги з боку керівника. ЗО ініціативний і пропонував власні ідеї та рішення. Ефективна взаємодія з колегами та керівником, чітке розуміння завдань і здатність аргументувати свої рішення. Здобувач освіти проявив ініціативу у виконанні завдань, виконував додаткову роботу чи пропонував вдосконалення процесу.

«Добре» – 11-20 балів

Виконані завдання здебільшого якісні, але можуть містити незначні помилки, які не впливають суттєво на загальний результат. Більшість завдань виконані вчасно, але були незначні затримки або уточнення через неуважність до деталей. ЗО демонстрував здатність працювати самостійно, але іноді потребував допомоги чи підказок від керівника. Загалом ефективна взаємодія з керівником і колегами, але могли виникати незначні труднощі у розумінні чи реалізації завдань. Виконання завдань відповідало базовим вимогам, без помітної ініціативи чи додаткової роботи.

«Задовільно» – 1-10 балів

Завдання виконані частково або з помилками, які потребують доопрацювання. Робота недостатньо точна, можуть спостерігатися проблеми з термінологією чи стилістикою. Завдання часто виконувалися з запізненням або потребували значних виправлень. ЗО виконував завдання тільки під наглядом або з постійною допомогою керівника. Періодичні труднощі у взаємодії з керівником чи командою, нерозуміння або ігнорування частини рекомендацій. Робота виконана лише в межах базових вимог, без додаткової ініціативи чи спроб покращити результат.

«Незадовільно» – 0 балів

Завдання не виконані або виконані настільки низькоякісно, що їх неможливо прийняти. Робота містить суттєві помилки, що спотворюють зміст. Завдання виконані не вчасно або не виконані взагалі. Відсутня відповідальність за дотримання строків чи вимог. Відсутність ініціативи, повна залежність від допомоги керівника. Відсутність взаємодії з керівником чи командою, ігнорування наданих рекомендацій. Жодної спроби виконати додаткову роботу чи проявити ініціативу.

Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики та корпоративної культури, толерантно та з повагою ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених силабусом ОК, повідомляти НПП про його зміни, бути організованим і сумлінним, нести особисту та колективну відповідальність, без вагань звертатися до НПП за консультаціями у разі потреби.

Вибір бази практики. Згідно з Положенням про проведення практики здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<https://www.clipr.cc/1JWck>) базою виробничої практики можуть бути організації та установи різних галузей та секторів освіти і науки, економіки, охорони здоров'я, культури, державного управління, фінансові та бюджетні установи, виробничо-промислові підприємства різних форм власності, бюро перекладів тощо, які забезпечені висококваліфікованими кадрами і відповідають вимогам силабусу практики відповідних освітніх рівнів.

ЗО-практикант зобов'язаний: до початку виробничої перекладацької практики отримати від керівника практики консультації, щодо оформлення всіх необхідних документів; в повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики; нести відповідальність за виконану роботу; підготувати та вчасно надати на кафедру звітну документацію; своєчасно скласти залік з перекладацької практики. Комісія, у складі якої знаходяться керівники практики, приймає залік у здобувачів освіти протягом 10 днів після закінчення практики. Оцінка вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план здобувача.

Згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) ЗО можуть бути зараховані

результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Для цього потрібно звернутися із заявою на ім'я декана факультету з проханням про визнання результатів навчання, набутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік).

Політика щодо академічної доброчесності. В академічній діяльності керуємося [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#), у якому передбачено самостійну, чесну та відповідальну роботу ЗО над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на НПП, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності, несуть відповідальність, визначену Кодексом.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Захист перекладацької виробничої практики проводиться перед комісією у складі двох-трьох НПП кафедри, які є керівниками практики від факультету, що гарантує об'єктивне оцінювання.

У випадку, якщо під час захисту ЗО отримав незадовільну оцінку, він/вона має право на два перескладання: НПП та комісії. За умови успішного перескладання освітнього компонента НПП або комісії ЗО може отримати максимальну оцінку «задовільно» (60 балів).

За умови отримання незадовільної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії здобувач освіти відраховується з Університету.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі освіти мають право порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО, окресленими у

Положенні про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки (<https://www.clipr.cc/dA6H5>).

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка для заліку
90-100	Відмінно	Зараховано
82-89	Дуже добре	
75-81	Добре	
67-74	Задовільно	
60-66	Достатньо	
1-59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VII. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль (100 балів за семестровий диференційований залік) визначається в балах як сума балів за усі види діяльності виробничої практики: укладання словника спеціалізованих термінів (5 балів), усне представлення глосарію (5 балів), переклад спеціалізованих текстів (30 балів), доповідь-презентація (20 балів), відгук керівника від бази практики із виставленням оцінки (30 балів), виконання індивідуального завдання від керівника від бази практики (10 балів).

Здобувач готує (в електронному та паперовому варіанті) портфоліо з щоденником практики (з печаткою факультету та підписом декана; заповненим календарним графіком проходження практики; відгуком від керівника бази практики) та звітом (презентацією) здобувача про проходження практики. Комісія, у складі якої знаходяться керівники практики, приймає залік у здобувачів протягом 10 днів після закінчення практики. Диференційована оцінка за виробничу практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план здобувача і враховується для здобувачів під час визначення розміру стипендій разом з іншими підсумковими оцінками.

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Кальниченко О. А., Черноватий Л. М. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. 1. 2020. 560 с.
2. Недайнова І. В. Англійська мова: Переклад текстів засобів масової інформації : навч. посіб. Харків : ФОП Панов А.М., 2020. 232 с.
3. Яровенко Л. С. Теорія перекладу : метод. посіб. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 88 с.
4. Robinson D. Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation. Routledge, 2019. 318 p.
5. The Routledge Handbook of Translation and Education. Ed by Laviosa S., Gonzales-Davies M., 2019. Routledge. 470 p.

Додаткова:

1. Богданова Т. В., Черноватий Л. М. Переклад англomовних галузевих термінів українською мовою. In *Statu Nascendi*. 2019. Вип. 19. С. 15–21.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : навч. посібник Вид. 5-те, випр. Вінниця : Нова книга, 2018. 656 с.
3. Черноватий Л. М. Переклад англomовних текстів у сфері надання медичної допомоги : навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Частина I : навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти (автор і редактор, співавтори: Ребрій О.В., Коваленко Л.А., Кальниченко О.А., Каминін І.М., Ковальчук Н.М.). Вінниця : Нова Книга, 2019. 279 с.
4. Chernovaty L., Schochenmaier E. Reference Dictionary of Ukrainian Names: English-Ukrainian and Ukrainian-English with pronunciation and etymology Zagreb, 2023. 468 p.
5. Translating Texts: An Introductory Coursebook on Translation and Text Formation. Ed by Baer B. J., Mellinger C. D. 2019, Routledge. 288 p.

Інтернет-ресурси:

1. http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Karaban_2004_576.pdf
2. <https://dictionary.cambridge.org/>
3. <https://pasport.org.ua/faq/transliteration>
4. <https://www.vocabulary.com/>
5. www.merriam-webster.com/dictionary/